

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Leo Papa Decimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

B. Cor. 15.

animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Et cum æterna præmia, & æterna sup-
plicia pro merito viæ iudicantis reprobmittit, alia incarnatio, & alia Christi mysteria nobis minime
proficiunt, nec resurrectio expectanda foret, ac sancti & iusti miserabiliores essent (iuxta Apollonii)
cunctis hominibus. Cumque verum vero minime contradicat, omnem assertionem veritati illumina-
re fidei conservare, omnino falsam esse disimus, & ut aliter dogmatizare non liceat, distinctius in-
hibemus: Omnesque huiusmodi erroris assertionibus inhærentes, veluti damnatissimas hæreses se-
minantes, per omnia ut detestabiles, & abominabiles hæreticos, & infideles, Catholicam fidem labo-
factantes vitando, & puniendo fore decernimus.

B. Cor. 15.8.

Insuper omnibus & singulis Philosophis in vniuersitatibus studiorum generalium, & alibi publi-
cè legentibus, distictè præcipiendo mandamus, vt cum Philosopherum principia, aut conclusiones:
in quibus à recta fide deuarare noscuntur, auditoribus suis legerint, seu explanauerint, quale hoc est
de animæ mortalitate, aut unitate, & mundi æternitate, ac alia huiusmodi, teneantur eisdem verita-
tem religionis Christianæ omni conatu manifestam facere, & persuadendo pro posse docere, ac om-
ni studio, huiusmodi philosophorum argumenta, cum omnia solubilia existant, pro viribus exclu-
dere atque resoluere. Et cum non sufficiat aliquando tribulorum radices præscindere, nisi & ne ite-
rum pullulent, funditus quellere, ac eorum semina, originalesque causas, vnde facile oriuntur, remo-
vere, cum præcipue humana Philosophia studia diuturniora, quam Deus secundum verbum Apo-
stoli euacuauit, & stultam fecit, absqne diuinæ sapientia condimento, & quæ sine reuelata veritatis
lumine in errorem quandoque magis inducunt, quæm in veritatis elucidationem: ad tolendam om-
inem in præmissis errandi occasionem, hac salutari constitutione ordinamus, & statuimus, ne quilibet
quam de cetero in factis ordinibus constitutus secularis vel regularis, aut aliæ ad illos auctiatus
in studijs generalibus, vel alibi publice audiendo, philosophiaæ aut poësis studijs ultra quinquennium
poli grammaticam & dialecticam, sine aliquo studio Theologiae aut iuriis Pontificij incumbat. Verum
dicto exacto quinquennio, si illis studijs insidare voluerit, liberum sit ei, dum tamen simul aut seor-
sum aut Theologiae, aut sacris canonibus operam nauauerit, vt in his sanctis & utilibus professionibus
Sacerdotes Domini inueniant, vnde infectas philosophiaæ & poësis radices purgare & sanare valant.
Et hos canones per ordinarios locorum vbi generalia studia videntur, & rectores vniuersitatis eoru-
dem studiorum singulis annis in principio studij, in virtute sancta obedientia publicari mandamus.
Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ damnationis, reprobationis, diffinitionis,
inhibitionis, decreti, ordinationis, statuti & mandati infringere, vel ei auctu temerario contrarie. Si
quis hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apo-
stolorum eius, se noverit incursum. Dat. Roma in publica sessione, in Lateranen. sacro sancta ba-
silica solemniter celebrata, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo tertiodicimo, xiiij.
Calen. Ianuarij, Pontificatus nostri Apo. primo.

LEO PAPA DECIMVS.

Nemo in urbe Roma libros imprimat, nisi prius vicarius Papæ, & sacri palati Magister approba-
rint, neque extra urbem, nisi finiter examinati per viros habentes peritiam libri ab Episcopo, ac Inqui-
sitore deputatos, qui manu propria subscriptionem approbationis apponant: qui contrafecerit, libros
amittat, qui comburantur, & excommunicationis sententia innodatus existat.

Edita anno Do-
mini 1515.Ex cœlio La-
teranen. sub Leo-
ne x. Iess. 10.EO Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam, sacro approbante
Conclio.

ENT. E.R. solicitudines nostris humeris incumbentes, perpeti cura reuoluimus, vt er-
rantes in viam veritatis reducere, ipsoisque lucrifacere Deo (sua nobis cooperante gra-
tia). valeamus. Hoc est quod profecto desideranter exquirimus, ad id nostræ mentis
sedulo destinamus affectum, ac circa illud studiosa diligentia vigilamus. Sane licet litterarum pe-
ritia per librorum lectionem possit faciliter obtineri, ac ars imprimendi libros temporibus poti-
sum nostris, diuino fauente numine, inuenta, seu aucta & perpolita, plurima mortalibus attulerit
commoda, cum parva impensa copia librorum maxima habeatur, quibus ingenia ad litterarum studia
percommodo exerceti, & viri eruditæ in omni linguarum genere, præsterrim autem Catholicæ, quibus
sanctam Romanam Ecclesiæ abundare affectamus, facile evadere posunt, qui etiam infideles
sciant, & valeant sacris institutis instruere, fideliumque collegio per doctrinam Christianæ fidei la-
bubiter aggregare, quia tamen multorum querela nostrorum, & Sedis Apostolicae pulsant audi-
tum, quod nonnulli huius artis imprimendi magistri, in diuersis mundi partibus libros, tam Græ-
ciæ, Hebraicæ, Arabicæ & Chaldeæ linguarum in Latinum translates, quæm alias Latino ac vulga-
ri sermone editos, errores etiam in fide ac perniciose dogmata etiam religioni Christianæ con-
traria, ac contra famam personarum etiam dignitate fulgentium continent, imprimere ac publi-
ce vendere præsumunt, ex quorum lecta non solum legentes non adiungantur, sed in maximos
potius, tam in fide, quæm in vita & moribus prolaborunt, errores, vnde varia sape scandala (pro-
ut experientia rerum magistra docuit) exorta fuerunt, & maiora in dies exoriri formidantur.

Nos

Officio Sanctissimæ Inquisitionis.

87

A Nos itaque ne id, quod ad D E I gloriam & fidei augmentum, ac bonarum artium propagationem salubriter est inuentum, in contrarium convernatur, ac Christi fidelium saluti detrimentum pariat, sa- per librorum impressione curam nostram habendam fore duximus, ne de cætero cum bonis semi- nibus spinæ coalescant, vel medicinis venena intermixeantur. Volentes igitur de opportuno super his remedio prouidere, hoc sacro approbante Concilio, vt negotium impressionis librorum huius- modi eò proficeretur felicius, quod deinceps indago solertia diligentius & cautius adhibeat, statuimus & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus nullus liberum aliquem, seu aliam quamcumque scripturam, tam in Vrbe nostra, quam alijs quibusvis ciuitatibus & dioceſibus impri- mere, seu imprimi facere præsumat, nisi prius in Vrbe per Vicarium nostrum, & sacri palatij Magi- strum, in alijs vero ciuitatibus & dioceſibus per Episcopum, vel alium habentem péritam scientiæ, libri, seu scripturæ buiſmodi imprimenda ab eodem Episcopo ad id deputandum, ac inquisitorum heretica prauitatis ciuitatis siue dioceſis, in quibus librorum impressio huiusmodi fieret, diligenter examinentur, & per eorum manu propria subcriptionem, sub excommunicationis sententia gratis, & sine dilatione imponendam, approbentur. Qui autem fecus præsumperit, ultra librorum impres- ſorum amissionem, & illorum publicam combustionem, ac centum ducatorum fabricæ Principis Apostolorum de Vrbe sine spe remissionis solutionem, ac anni continuo exercitijs impressionis suspenſionem, excommunicationis sententia innodatus existat, ac demum ingraueſcente contumacia taliter per Episcopum suum; vel Vicarium nostrum respectiue per omnia iuris remedia castigetur, quod alij eius exemplo simila minime attentare præsumant.

[†] Vide Concilium Tridentinum sessio. 4.

B Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti & ordinationis infringere, vel ei auſu temeratio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotens Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incurſurum,

Dat. Romæ in publica ſeffione, in Lateranen. ſacrosancta basilica ſolemniſter celebrata; anno incarnationis Dominicæ milleſimo, quingenteſimo decimoquinto, quarto Nonas Maij, Pontificatus noſtri anno tertio.

C L E O P A P A D E C I M V S.

Nemo audeat prædicare nisi a ſuperiore prius fuerit approbatus. prædicatores Euangeliū expli- cent iuxta sanctorum Patrum interpretationes, tempus futurorum, aut Antichriſti temere non preſi- gant, vanas reuelationes non comminifcantur, virtutes commendent, vitia deteſſentur. Episcopos, & alios ſuperiores publice coram populo incaute non reprehendant, aut mordeant, nemo iſpirations ſibi factas prius prædictet, quam Romanus Pontifex, aut Episcopus approbarit, qui contrafecerit, excom- municationem incurrit, & officium prædicationis perpetuo amittit.

E O Epſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam, ſacro approbante Concilio.

S V P E R N A E maiestatis præſidio, per cuius ineffabilem prouidentiam celeſtia ſimil & terrena diriguntur, ſuper gregem Domini ac nobis cōmīſum, ſpeculatoris officiū (quātū imbecili- litati noſtræ conceditur) exerceſtantes, totaq; mente nobifcum reuoluētes, inter alia cōplura & magna ad nos pertinere, vt munus prædicationis, quod in ecclesia Dei præcipuum, ac pernecellatiū, magniq; fru- ctus atq; utilitas, diuīmodo recte & ex ſincera charitate erga Deū & proximū præceptisq; & exemplis sanctorum patrum, qui hac proſitentes cum fidei fundatione & propagatione plurimum Ecclesia col- tulerunt, exerceatur: quippe quod redemptor noſter primus fecit, & docuit, & eius præcepto & imita- tionē quodenuſ ille Apostolorum numerus, quaſi totidem cœli, Dei veri gloriam enarrantes per q̄. Psalm. 18. beū terrarum, vniuersum genus humanum, quod ſub peccati iugo vetuſta feruitate coninebatur, len- ſim ab eōtū tenebris eduentes, & ad perpetua ſalutis lucem excitantes, verbum iſum in omneā terram, & in fine orbis terræ, tum iſi prius, tum deinde ſuſ ſuccelfores, longe lateque propagauerunt, altiſſimeq; fundarunt, vt qui nunc tantum ſubeuant oboſ, meminifſebeant, creberinteq; ſecum re- voluere, prætor auctoris iſi prius, ac fundatoris Iefu Christi pientiſſimi redemptoris, Petri etiam & Pauli carerorumque Apostolorum & Domini diſciplorū ſe vices, quo ad hoc officium, ſubire, ac ſuſi- nere. Sane fidē dignorū relatione percepimus, quod nonnulli prædicatores noſtris temporibus (quod dolenter refemimus) non attendentes, ſe eorum, quos diximus, & infuper sanctorum Ecclesiæ Docto- rum, aliorumque ſacram Theologiam proſitentium, qui affiſtendo iugiter Christianis, ac ſe falſis pro- pheſis rectam fidem ſubuertere annitenib⁹ oppoſentes, Eccleſiam militantem illasam prius, per- fe talem eam eſſe maniſtarunt, officium exercere, & non niſi vilia concurrenti eorum sermonibus populo ad vitiorum extirpationem, virtutum laudem, animarum denique ſalutem fidelium, meditah- da & perficienda debere afflumere: multa tamen & varia contra institutiones & exempla, qua dixi- mus, quandoque etiam scandalosa populis prædicare, quod mentem certe noſtram mirum in mo- dum commouit, dum nobifcum iſi mente voluimus, quod illi officij immemores ſuſ, in ſuis ſermo- nib⁹ non ad utilitatem audientium, ſed ad ſuſ potius ostentationem laborantes, vanis querun- dam auribus blandiuntur, qui ad hoc iam deuenire apparent, vt verificetur dictum Apostoli ad Ti- motheum

Edita anno Do-
mini 1516.
Ex Cōcilio La-
teranensi ſub
Leone x. ſeffio.
11.

Quo tempore
publiſcatum eft
edictum hoc,
ceperat iam
tum Lutherus,
qui Germaniā
fus pragitiſ
dementavit, vi-
rus ſuūi af-
fundere, quem
qua non cer-
tum an adeo, vt
ingularis iam
in Rome eius
notitia eſſet.
2. Timot. 4.